

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/302/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117206512
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117206512.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobkyne A. L. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. XXXX/X, XXX XX L. - J., zastúpená JUDr. Allanom Böhmom, advokátom so sídlom Jesenského 2, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému Mesto Banská Bystrica, so sídlom Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 00313271, v konaní o zaplatenie 7 049,70 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/21/2017-98 z 20. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku a v napadnutej časti druhého výroku **m e n í t a k**, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 6 582,95 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 958,26 € od 01.01.2016 do zaplatenia a vo výške 5 % ročne zo sumy 2 624,69 € od 10.03.2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietla.

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 86,76 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu náhrady za vecné bremeno za obdobie od 09. 03. 2014 do 09. 03. 2017 sumu 4 424,13 € s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 2 679,25 € od 01. 01. 2016 až do zaplatenia a zo sumy 1 749,80 € od 10. 03. 2017 až do zaplatenia všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia (prvý výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (tretí výrok).

1.1 Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že si žalobkyňa (spoločne so žalobkyňou 2/) uplatnili náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva v dôsledku užívania pozemku v ich vlastníctve žalovaným podľa zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 66/2009 Z. z.“). Uznesením č. k. 9C/21/2017 - 59 zo dňa 17. 01. 2018 súd prvej inštancie zastavil konanie o žalobe žalobkyne 2/ v zmysle § 161 ods. 2 C. s. p. z dôvodu, že žalobkyňa 2/ v čase podania žaloby na súde prvej inštancie nemala procesnú spôsobilosť byť stranou v konaní, nakoľko zomrela dňa 29. 09. 2016 pred začatím konania. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobkyňa bola v čase podania žaloby podielovou spoluvlastníčkou parcely č. M. XXXX vyznačená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² zapísaná na LV č. XXXX pre katastrálne územie (ďalej len „kat. ú.“) L. L., v podiele X/X. Na časti pozemku o výmere XXX m² je postavená stavba (garáže) súp. č. XXXXX, zapísaná na LV č. XXXX pre kat. ú. L. L., ktorá bola do 09. 03. 2017 vo vlastníctve žalovaného a zvyšná časť pozemku o výmere XXX m² je využívaná ako prístupová cesta k tejto garáži alebo plocha na parkovanie. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že v

konaní nebolo sporné, že vecné bremeno bolo zriadené v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z., čo vyplýva aj zo samotného listu vlastníctva č. XXXX, z časti C: ťarchy. Taktiež nebola sporná otázka primeranej výšky náhrady za zriadené vecné bremeno medzi stranami, ktorá vyplynula aj zo záverov konania 16C/49/2013 vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica. Sporným bolo, či náhrada mala byť splatná jednorázovo alebo ju bolo možné požadovať opakovane za každý mesiac užívania od čoho sa odvíja posúdenie žalovaným vznesenej námietky premlčania nároku žalobkyne. Súd prvej inštancie uviedol, že finančná náhrada za vecné bremeno predstavuje náhradu za odňatie jej možnosti užívať a brať úžitky z predmetného pozemku do doby pridelenia náhradného pozemku a až jeho pridelením bude mať žalobkyňa možnosť využívať všetky zložky svojho vlastníckeho práva. Zákonodarca toto obdobie časovo nevymedzil a žalovaný nie je nijakým spôsobom nútený vysporiadať tieto vzťahy s vlastníkom pozemkov. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že žalobkyňa patrí finančná náhrada z titulu vecného bremena za celé obdobie jeho trvania a nie len jednorázovo. K tvrdeniu žalobkyne, že žalovaný v liste zo dňa 29. 09. 2016 uznal dlh (náhradu za vecné bremeno) súd prvej inštancie uviedol, že nešlo o platný právny úkon uznania dlhu, keďže v ňom absentovalo aký dlh, za aké obdobie a z akého titulu žalovaný voči žalobkyne uznal za dôvodný. Z uvedených dôvodov potom súd prvej inštancie pri námietke premlčania vychádzal zo všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby. Súd prvej inštancie skonštatoval, že keďže žaloba bola doručená na súd prvej inštancie dňa 20. 03. 2017 a žalobkyňa požadovala finančnú náhradu za obdobie od 01. 01. 2014 do 09. 03. 2017, jej nárok bol vzhľadom k zákonnej všeobecnej trojročnej premlčacej dobe dôvodný len za obdobie od 09. 03. 2014. Za obdobie od 01. 01. 2014 do 08. 03. 2014 bol jej nárok premlčaný a súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol. Ďalej súd prvej inštancie vyslovil názor, že čo sa týka rozsahu nároku žalobkyne, na daný prípad nie je možné aplikovať ustanovenie § 139 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „O. z.“) a to z dôvodu, že toto ustanovenie rieši prípady hospodárenia spoluvlastníkov so spoločnou vecou, nie otázku nárokov vyplývajúcich z ich spoluvlastníctva. Aj keď ideálny spoluvlastnícky podiel neznamena, že by sa vlastnícke právo spoluvlastníka vzťahovalo na konkrétnu časť nehnuteľnosti, ktorá je v spoluvlastníctve, pri rozhodovaní o náhrade, či už z titulu bezdôvodného obohatenia alebo náhrady za vecné bremeno alebo náhrady za vyvlastnenú nehnuteľnosť je potrebné vychádzať z výšky spoluvlastníckeho podielu (R 19/67), pretože v opačnom prípade by došlo ku vzniku bezdôvodného obohatenia jedného spoluvlastníka voči ostatným. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobe žalobkyne vyhovel len v rozsahu jej podielu vo veľkosti 2/3, čo predstavuje výšku istiny 4 424,13 € s príslušenstvom a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

1.2 O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) tak, že žiadnej zo strán súd nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obe strany sporu. Z obsahu odvolania vyplynulo, že žalovaný podal odvolanie proti prvému výroku rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) C. s. p., t. j. z dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom zriadeným podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. sa premlčuje vo všeobecnej (trojročnej) premlčacej dobe podľa § 101 O. z., ktorá začala plynúť odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. (01. 07. 2009) a uplynula dňom 02. 07. 2012. Žaloba bola na súd prvej inštancie podaná až dňa 23. 03. 2017. Žalovaný námietku premlčania riadne uplatnil a nepovažuje za správny záver súdu prvej inštancie, že nárok žalobkyne bol uplatnený včas vo všeobecnej premlčacej dobe, ktorý za dôvodnú považoval námietku premlčania len v časti za obdobie od 01. 01. 2014 do 08. 03. 2014. Záver súdu prvej inštancie považuje za nesprávny aj s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2014 zo dňa 24. 03. 2015, ktorý poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 227/2012 zo dňa 03. 05. 2012 a rovnako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Cdo/49/2014 zo dňa 14. 04. 2016. Podľa žalovaného súdy v tejto veci vychádzajú pri rozhodovaní z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a z čl. 20 ods. 4 Ústavy SR a ustáliť, že ide o jednorazovú finančnú náhradu za vznik vecného bremena a neexistuje ustanovenie všeobecne záväzného predpisu, ktoré by bránilo tomuto záveru. Zákonodarca neupravil mechanizmus opakujúceho sa plnenia z práva na primeranú náhradu zo zákonného bremena a ak by tento cieľ sledoval, bolo by to upravené v zákone. V závere odvolania žalovaný uviedol, že ak by odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, navrhuje aby odvolací súd v zmysle § 421 C. s. p. pripustil dovolanie z dôvodu, že rozhodnutie je závislé od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte

nebola vyriešená alebo je rozhodovaná rozdielne. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 C. s. p. zrušil.

3. Žalobkyňa podala odvolanie proti druhému (v časti) a tretiemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d) a h) C. s. p., t.j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedla, že akceptuje právny záver súdu prvej inštancie o premlčaní jej nároku za obdobie od 01. 01. 2014 do 08. 03. 2014 a tento v rámci odvolania nenapáda. Nesúhlasila však s právnym záverom súdu prvej inštancie o tom, že ako podielová spoluvlastníčka pozemku má nárok len na časť odplaty za zákonom zriadené vecné bremeno vo veľkosti jej spoluvlastníckeho podielu (X/X), ktorý je podľa nej v rozpore s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Zároveň nie je správne ani tvrdenie súdu prvej inštancie, že ustanovenie § 139 O. z. rieši prípady hospodárenia spoluvlastníkov so spoločnou vecou a nie otázku nárokov vyplývajúcich z ich spoluvlastníctva (bod 32. rozsudku), nakoľko uvedené ustanovenie rieši hospodárenie so spoločnou vecou výlučne v ods. 2, pričom oprávnenie žalobkyne ako podielovej spoluvlastníčky požadovať od dlžníka (žalovaného) celé plnenie vyplýva priamo z ods. 1 tohto ustanovenia. V právnom režime ustanovenia § 139 ods. 1 O. z. ide o určenie práv a povinností spoluvlastníkov a tretích osôb, ktoré sa týkajú spoločnej veci, založením aktívnej a pasívnej solidarity, tzn. že podieloví spoluvlastníci sú vo vzťahu k tretím osobám oprávnení spoločne a nerozdielne. Aktívna solidarita spočíva v tom, že existuje viacero solidárnych veriteľov, z ktorých každý môže od dlžníka požadovať celé identické plnenie. Dlžník je s poukazom na ustanovenie § 513 O. z. povinný plniť len raz a v prípade, ak uspokojí jedného zo solidárnych veriteľov zaniká solidárny záväzok a ostatní veritelia už nemôžu od dlžníka nič žiadať. Aktívnu solidaritu je potrebné chápať širšie, ako by vyplývalo z výslovného znenia ustanovenia § 139 ods. 1 O. z. viažuceho aktívnu solidaritu na prípady právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci. Judikatúra aktívnu solidaritu výslovne vztiahla aj na oblasť náhrady škody, ktorá vznikla porušením povinnosti zo zmluvy na majetku v spoluvlastníctve s tým, že náhrady škody sa môže domáhať ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Odo 1057/2005 zo dňa 21. 11. 2006 a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1568/2007 zo dňa 25. 03. 2008) a nie je logické, aby sa táto nevzťahovala aj na prípad nároku na zaplatenie odplaty za zákonom č. 66/2009 Z. z. zriadené vecné bremeno zaťažujúce celú spoločnú vec. K rovnakému názoru dospela aj slovenská právna veda, podľa ktorej taktiež platí, že v prípade aktívnej solidarity môže ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov požadovať od tretích osôb celé plnenie týkajúce sa spoločnej veci. Žalobkyňa bola ako jeden zo solidárnych veriteľov dlžníka (žalovaného) oprávnená uplatniť si voči žalovanému v súlade s ustanovením § 139 ods. 1 O. z. v spojení s § 513 O. z. celú výšku pohľadávky na zaplatenie odplaty za zákonom zriadené vecné bremeno pripadajúcu na celú výmeru dotknutého pozemku, nielen na spoluvlastnícky podiel vo výške 2/3. Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 4 Cz 71/60 zo dňa 15. 09. 1966 uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR, zv. 3, roč.1967, str. 163 pod por. č. 19/1967, na ktoré poukázal súd prvej inštancie otázku aktívnej solidarity podielových spoluvlastníkov neriešilo a už vôbec nestanovovalo, že „pri rozhodovaní o náhrade, či už z titulu bezdôvodného obohatenia alebo náhrady za vecné bremeno alebo náhrady za vyvlastnenú nehnuteľnosť, je potrebné vychádzať z výšky spoluvlastníckeho podielu“, ako to nesprávne tvrdí súdu prvej inštancie (viď bod 34. odôvodnenia). V rozhodnutí riešil Najvyšší súd ČR otázku náhrady pri zrušení spoluvlastníctva a nie otázku aktívnej solidarity. Po odpočítaní časti nároku vo výške 406,13 € pripadajúcej na premlčané obdobie od 01. 01. 2014 do 08. 03. 2014 má žalobkyňa nárok na zaplatenie odplaty za zákonom č. 66/2009 Z. z. zriadené vecné bremeno pripadajúcej na celú spoločnú vec vo výške 6 643,57 € za obdobie od 09. 03. 2014 do 09. 03. 2017. Žalobkyňa v odvolaní poukazuje aj na to, že napriek tomu, že pomer úspechu a neúspechu žalobkyne v prvostupňovom konaní bol vo výške 26 %, súd prvej inštancie jej nárok na náhradu trov konania v tomto rozsahu nepriznal, ale namiesto toho vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C. s. p. zmenil, tak že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 6 643,57 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4 018,87 € od 01. 01. 2016 do zaplatenia a vo výške 5 % ročne zo sumy 2 624,70 € od 10. 03. 2017 do zaplatenia a zároveň, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania v rozsahu 88 %.

4. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne žalovaný uviedol, že zotrváva na dôvodoch uvedených v jeho odvolaní zo dňa 26. 07. 2018. Zároveň sa nestotožňuje s tvrdeniami žalobkyne uvádzanými v odvolaní ohľadom aktívnej solidarity žalobkyne a názor súdu prvej inštancie vyjadrený v bode 32 odôvodnenia rozsudku, že na daný prípad nie je možné aplikovať § 139 ods. 1 a 2 O. z. považuje za vecne správny.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žalobkyňa uviedla, že žalovaným uvádzané skutočnosti v odvolaní sú nesprávne a účelové. K odvolacej námietke žalovaného, že na vydanie predmetného rozsudku neboli splnené procesné podmienky uvádza, že súd prvej inštancie sa s jej podaním zo dňa 25. 05. 2017 vysporiadal v súlade s príslušnými právnymi predpismi a konanie ohľadom nároku pôvodnej žalobkyne uznesením č. k. 9C/21/2017 - 59 zo dňa 17. 01. 2018 zastavil. Žalobkyňa sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym posúdením súdu prvej inštancie, že nárok na odplatu za zákonom č. 66/2009 Z. z. zriadené vecné bremeno je možné priznať aj opakovane za jednotlivé časové obdobia trvania tohto vecného bremena a to až do času, kým sa vlastníkovi pozemku neposkytne náhradný pozemok podľa § 2 zákona č. 66/2009 Z. z. alebo kým sa neskončí konanie o pozemkových úpravách podľa § 3 zákona č. 66/2009 Z. z. Rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, na ktoré poukazuje žalovaný sa nezaoberali a neriešili náhradu za vecné bremeno vzniknuté v súlade so zákonom č. 66/2009 Z. z., ale právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle zákona č. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Uvedené rozhodnutia nemožno ani len analogicky aplikovať na prípady odplaty za vecné bremeno. Prevládajúci právny názor súdov je, že nepovažujú nárok povinného z vecného bremena za jednorazovú náhradu, ktorá by sa premlčovala v troch rokoch po nadobudnutí účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., ale vždy za finančnú náhradu za zriadené vecné bremeno za určité žalobkyňou uplatnené časové obdobie, počas ktorej toto vecné bremeno trvá. Na podporu svojej argumentácie poukazuje na viacero rozhodnutí všeobecných súdov. Uvádza, že vlastníkovi pozemku patrí za toto vecné bremeno primeraná peňažná náhrada vždy len za konkrétne obdobie trvania tohto vecného bremena a to aj opakovane až do jeho zániku v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 66/2009 Z. z. Keďže zákonodarca neustanovil časový úsek, počas ktorého má právo zodpovedajúce vecnému bremenu trvať a po akú dobu je vlastník pozemku povinný trpieť toto právo, nie je možné vlastníkovi pozemku poskytnúť jednorazové plnenie za užívanie pozemku, ale je potrebné poskytovať odplatu za skutočnú dobu, počas ktorej bol pozemok užívaný, a počas ktorej bol vlastník pozemku povinný trpieť toto právo. Vzhľadom na vyššie uvedené je námietka premlčania žalovaného nedôvodná. Všeobecná premlčacia doba nároku žalobkyne plynie za každý jednotlivý deň trvania tohto vecného bremena.

6. V replike žalobkyňa uviedla, že skutočnosti uvedené vo vyjadrení žalovaného k odvolaniu nemenia nič na správnosti jej tvrdení, pretože žalovaný svoje konštatovanie o správnosti názoru súdu prvej inštancie ohľadom nemožnosti aplikácie § 139 O. z. nijak neodôvodnil a vzhľadom na absenciu relevantných argumentov zo strany žalovaného zotrváva na svojich vyjadreniach uvedených v odvolaní zo dňa 03. 08. 2018 a žiada, aby odvolací súd rozhodol v súlade s jeho petítom.

7. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní strán sporu podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec len v rozsahu odvolaní podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaniach podľa § 380 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. z dôvodu, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie veci na odvolacom pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem a dospel k názoru, že napadnutý prvý a čiastočne napadnutý druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť podľa § 388 C. s. p. O treťom výroku rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 C. s. p. Reagujúc na odvolacie námietky strán sporu odvolací súd uvádza nasledovné:

8. Odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné. Odvolanie žalobkyne je dôvodné v plnom rozsahu. V súlade s ustanovením § 383 C. s. p. odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, podľa ktorého v čase podania žaloby bola žalobkyňa podielovou spoluvlastníčkou parcely č. M. XXXX vyznačená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² zapísaná na LV č. XXXX pre kat. ú. L. L. v podiele X/X. Na časti pozemku o výmere XXX m² je postavená stavba - garáže súp. č. XXXXX zapísaná na LV č. XXXX, ktorá bola do 09. 03. 2017 vo vlastníctve žalovaného. V zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vzniklo žalovanému k parcele č. M. XXXX vyznačená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² zapísaná na LV č. XXXX pre kat. ú. L. L. právo zodpovedajúce vecnému bremenu ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. od 01. 07. 2009. Žalobkyňa v podaní zo dňa 26. 05. 2015 požiadala žalovaného o vyriešenie odplaty za obmedzenie jej vlastníckeho práva vo forme zmluvy o odplate za právo zodpovedajúce vecnému bremenu. V liste zo dňa 29. 09. 2016 žalovaný žalobkyňu oznámil, že s návrhom výšky odplaty súhlasí. Dňa 22. 12. 2016 a 31. 01. 2017 zaslal žalovaný žalobkyňu ešte ďalšie dva e-maily, v ktorých sa zaoberal podpísaním predmetnej zmluvy. Následne dňa 24. 02. 2017 obdržal právny zástupca žalobkyne e-mail, v ktorom mu žalovaný oznámil, že jej nárok na náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno neuznáva. Na základe uvedeného podala dňa 20. 03. 2017 žalobkyňa spolu s ďalšou podielovou spoluvlastníčkou (žalobkyňa 2/) žalobu na súde prvej inštancie.

Súd prvej inštancie uznesením č. k. 9C/21/2017 - 59 zo dňa 17. 01. 2018 konanie o nárokoch žalobkyne 2/ v zmysle § 161 ods. 2 C. s. p. zastavil z dôvodu, že žalobkyňa 2/ v čase podania žaloby na súde prvej inštancie nemala procesnú spôsobilosť byť stranou v konaní, nakoľko zomrela dňa 29. 09. 2016 pred začatím konania. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta, že neboli splnené procesné podmienky z dôvodu, že súd prvej inštancie nerozhodol o zmene žaloby v rozsahu úpravy petitu žalobkyňou (podanie zo dňa 25. 05. 2017) odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa s predmetným podaním vysporiadal, keď vo vyššie uvedenom uznesení o zastavení konania zo dňa 17. 01. 2018 konštatoval, že zmenu žaloby nepripustil z dôvodu, že táto nastala pred jej doručením žalovanému (§ 141 C. s. p.).

9. Podľa článku 20 ods. 4 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“), vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

10. Podľa § 151o ods. 1, vety prvej O. z., vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona.

11. Zákon č. 66/2009 Z. z. bol prijatý za účelom majetkovoprávneho usporiadania pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky. Tento zákon podľa § 1 ods. 1 a 2 upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len "pozemok pod stavbou"). Tento zákon sa primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je umiestnený cintorín, okrem pozemkov vo vlastníctve cirkvi, športový areál alebo verejná zeleň, ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu.

11.1 Spôsob usporiadania pozemkov je upravený v § 2 (poskytnutím náhradného pozemku v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním) a pre prípad, že obec alebo vyšší územný celok, ktorý sa stal vlastníkom stavby podľa osobitných predpisov neuplatní postup podľa ods. 1 (poskytnutím náhradného pozemku) nastupuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 330/1991 Zb. Zákon č. 66/2009 Z. z. teda upravuje nielen spôsob, ale aj poradie spôsobu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov. Obec alebo vyšší územný celok nie sú pri usporiadaní vlastníckych vzťahov spôsobom uvedeným v § 2 a 3 zákona č. 66/2009 Z. z. viazaní žiadnou lehotou.

11.2 Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., konanie o nariadení pozemkových úprav z dôvodu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou podľa tohto zákona sa začína na žiadosť vlastníka stavby. Pri usporiadaní vlastníckych vzťahov k pozemkom podľa tohto zákona sa prihliada na potreby vlastníka stavby.

11.3 Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 66/2009 Z. z., ak nemá vlastníik stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

12. Vecné bremeno, obsah ktorého je vymedzený v § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., vzniká zo zákona a to už nadobudnutím jeho účinnosti pokiaľ nemá vlastníik stavby ku dňu účinnosti zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo. Vznik vecného bremena zo zákona i keď vo verejnom záujme neznamená, že toto vecné bremeno vzniká bez náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku (článok 20 ods. 4 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava SR). Ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. v časti o vzniku vecného bremena zo zákona odkazuje na ustanovenia § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka o vecných bremenách a sám ako lex specialis k Občianskemu zákonníku

žiadne iné otázky okrem spôsobu vzniku vecného bremena a času jeho vzniku neupravuje. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/89/2008 zo dňa 21. decembra 2009 vecné bremená zriadené na základe zákona majú špecifický režim upravený verejnoprávnymi predpismi, na základe ktorých boli zriadené. Aj keď majú nesporný verejnoprávny prvok daný spôsobom ich vzniku a účelom, ktorému slúži, nemožno prehliadať, že majú aj významný prvok súkromnoprávny. Občianske právo definuje vecné bremeno ako právo niekoho iného než vlastníka veci, ktoré ho obmedzuje tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Tzv. zákonné vecné bremená tento charakter majú tiež. Ich režim ale nie je celkom totožný s režimom zmluvných vecných bremien, lebo sa riadi špeciálnou úpravou právnych predpisov, ktoré upravujú činnosti, na ktorých prevádzkovanie vznikli. Nejde o úpravu komplexnú, ktorá by vylučovala použitie všeobecnej úpravy Občianskeho zákonníka o vecných bremenách. Preto pokiaľ tieto špeciálne predpisy nemajú zvláštnu úpravu, riadi sa ich režim všeobecnou občianskoprávnou úpravou. To potom znamená, že ak špeciálne predpisy zákonných vecných bremien neupravujú náhrady súvisiace s ich výkonom, treba použiť úpravu súkromnoprávnu.

12.1 Odvolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného, ktorý na podporu svojich tvrdení odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2014 zo dňa 24. 03. 2015, ktoré poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 227/2012 zo dňa 03. 05. 2012 a rovnako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Cdo/49/2014 zo dňa 14. 04. 2016. Tieto rozhodnutia sa vzťahujú k náhrade za vznik vecného bremena v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej aj „zákon č. 182/1993 Z. z.“), ktorá je tu stanovená ako jednorazová, na ktorú má nárok len ten vlastník pozemku, ktorý pozemok vlastnil ku dňu účinnosti tohto zákona a ďalšiemu vlastníkovi pozemku za pretrvávajúce obmedzenie vlastníckych práv táto náhrada už nepatrí. Nemožno však odvodzovať, že rovnaký výklad vyplýva automaticky aj zo zákona č. 66/2009 Z. z. Odvolaciemu súdu nie je známe rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (okrem uznesenia sp. zn. 4MCdo/2/2014 z 23. apríla 2015), ktoré by meritorne riešilo náhradu za vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z. (v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/181/2014 z 23. septembra 2015 sa rieši otázka právomoci všeobecného súdu rozhodovať vo veci uplatnenej náhrady za zriadené vecné bremeno ex lege podľa zákona č. 66/2009 Z. z.) ani rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom by najvyššie súdne authority vyslovil názor k forme náhrady za vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 227/2012 aj ďalšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 474/13, I. ÚS 1/2012 a II. ÚS 506/2011 citované v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/49/2014 sa vzťahujú k zákonu č. 182/1993 Z. z.

12.2 Zásadný rozdiel medzi právnou úpravou vecného bremena, výkon práva ktorého je vlastník povinný strpieť podľa zákona č. 66/2009 Z. z. a zákona č. 182/1993 Z. z., vidí odvolací súd v tom, že vlastník pozemku pod stavbou podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu len do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území, pričom pozemkové úpravy podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov majú byť konečným spôsobom majetkovoprávneho usporiadania pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky podľa osobitných predpisov. Odvolací súd je toho názoru, že práve z ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. vyplýva dočasnosť zákonom vzniknutého vecného bremena podľa § 4 ods. 1 tohto zákona. Sám tvorca zákona v dôvodovej správe k § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. uviedol: „vecné bremeno nezakladá vlastnícke právo k pozemkom a nie je definitívnym riešením“. Na rozdiel od tejto právnej úpravy zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v § 23 ods. 4 ukladá vlastníkovi domu, ktorý nie je vlastníkom pozemku, na ktorom je dom postavený, usporiadať vlastníctvo k pozemku pred prvým prevodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome. Podľa ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré sa zapíše do katastra nehnuteľností. V zákone o vlastníctve bytov a nebytových priestorov nie je trvanie vecného bremena žiadnym spôsobom obmedzené (tak ako v § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. - do vykonania pozemkových úprav), preto je vecné bremeno vzniknuté zo zákona č. 182/1993 Z. z. trvalým a konečným riešením usporiadania majetkovoprávnych vzťahov vlastníkov bytov a nebytových priestorov k pozemku pod touto stavbou a vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z. iba dočasným riešením do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

12.3 Odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/2/2014 z 23. apríla 2015, ktoré sa vzťahovalo konkrétne k zákonu č. 66/2009 Z. z. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR vyslovil názor, že záver súdov nižšej inštancie o neexistencii práva vlastníkov pozemku

na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva podľa zákona č. 66/2009 Z. z. nie je v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Listinou základných práv a slobôd ani s Ústavou Slovenskej republiky. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/2/2014 z 23. apríla 2015 bolo zrušené nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 19. januára 2016 sp. zn. I. ÚS 349/2015 iba z dôvodu neprípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, ak sám účastník konania prostredníctvom dovolania mohol dosiahnuť nápravu, resp. zvrátenie stavu založeného rozhodnutiami súdov nižšej inštancie, ale sami účastníci toto právo nevyužili. Odvolací súd pri vyslovení záveru, že vlastníkovi pozemku užívaného vlastníkom stavby podľa zákona č. 66/2009 Z. z. vznikne právo na náhradu za zákonom zriadeného vecného bremena vychádzal podporne z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/2/2014 zo dňa 23.04.2015 a napriek zrušeniu tohto rozhodnutia Najvyššieho súdu SR Ústavným súdom SR má odvolací súd za to, že náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné priznať aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v § 2 a v § 3 zákona č. 66/2009 Z. z. a že tento nárok sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej dobe podľa § 101 O. z.

13. Zákon č. 66/2009 Z. z. formu náhrady za zákonom zriadené vecné bremeno nerieši. V súlade s článkom 20 ods. 4 Ústavy SR je nútené obmedzenie vlastníckeho práva možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Odvolací konštatuje, že ak zákon č. 66/2009 Z. z. vlastníkovi stavby neurčuje žiadnu lehotu na usporiadanie majetkových vzťahov k pozemku a nenúti vlastníka stavby podať v konkrétnej lehote návrh na začatie konania o pozemkových úpravách a povinnosť vlastníka strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vlastníkom stavby trvá podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. až do vykonania pozemkových úprav, patrí vlastníkovi pozemku náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva vo forme opakujúceho sa plnenia za konkrétny časový úsek od obmedzenia vlastníckeho práva až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v § 2 a § 3 zákona č. 66/2009 Z. z. Bolo by nespravodlivé od vlastníka pozemku požadovať, aby po vopred neurčenú dobu trpel obmedzenie svojho vlastníckeho práva a to bez náhrady alebo za neadekvátnu náhradu. Primeraná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom môže zodpovedať aj výške bezdôvodného obohatenia rovnajúcej sa obvyklému nájomnému za prenájom porovnateľných pozemkov. Tento svoj záver obhajuje odvolací súd obsahom vecného bremena vymedzeného v § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Vlastník pozemku je takýmto obsahom vecného bremena absolútne vylúčený z užívania svojho vlastníctva spôsobom podľa vlastných predstáv a potrieb, zostalo mu len tzv. holé vlastníctvo pozemku bez práva predmet vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním (§ 123 O. z.).

13.1 Zo záveru, že žalobkyni vznikol nárok na náhradu za vecné bremeno vo forme opakujúceho sa plnenia za určitý časový úsek vyplýva aj záver o nedôvodne vznesenej námietke premlčania žalovaným. Ak si žalobkyňa uplatňuje nárok len za obdobie troch rokov späťne od podania žaloby na súd (žalobkyňa súhlasí so záverom súdu prvej inštancie o premlčaní obdobia prevyšujúceho 3 roky - odo dňa 01. 01. 2014 do dňa 09. 03. 2014), nemohla premlčacia doba začať plynúť od 01. 07. 2009, teda skôr ako nárok vznikol. Náhrada za vecné bremeno je majetkovým právom, ktoré podlieha premlčaniu vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 O. z. S poukazom na odvolanie podané žalovaným, v ktorom namieta nesprávne posúdenie plynutia premlčacej doby súdom prvej inštancie, však odvolací súd uvádza, že toto je čiastočne dôvodné, nakoľko súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil plynutie premlčacej doby, ktorú počítal odo dňa 09. 03. 2014 hoci žaloba bola podaná na súde prvej inštancie až dňa 20. 03. 2017, t. j. tri roky späťne od podania žaloby by pripadli na deň 20. 03. 2014 a nárok na finančnú náhradu z vecného bremena patrí žalobkyni až od tohto dňa.

14. Podľa § 139 ods. 1 a 2 O. z. z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. O hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

15. Podľa § 513 O. z. ak je dlžník zaviazaný na rovnaké plnenie niekoľkým veriteľom, ktorí sú podľa zákona, podľa rozhodnutia súdu alebo podľa zmluvy voči nemu oprávnení spoločne a nerozdielne, môže ktokoľvek z veriteľov žiadať celé plnenie a dlžník je povinný splniť v celom rozsahu tomu, kto o plnenie požiada prvý.

16. Súd prvej inštancie svoj právny názor o tom, že pri rozhodovaní o náhrade za vecné bremeno je potrebné vychádzať z výšky spoluvlastníckeho podielu oprel o rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 4Cz/71/1960 zo dňa 15. 09. 1966 (R 19/67) a skonštatoval, že v opačnom prípade by došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalobkyne voči ostatným spoluvlastníkom. Odvolací súd však uvádza, že predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sa zaoberalo skutkovo aj právne odlišným stavom (zrušenie spoluvlastníctva, ku ktorému došlo rozhodnutím o vyvlastnení nehnuteľnosti a následný rozvrh náhrady medzi spoluvlastníkmi) a z toho dôvodu nie je podľa názoru odvolacieho súdu možné uvedené rozhodnutie na konanie aplikovať. Rovnako nie je správny ani právny názor súdu prvej inštancie, že vo veci nebolo možné použiť ustanovenie § 139 ods. 1 O. z. z dôvodu, že rieši len prípady hospodárenia so spoločnou vecou. Odvolací súd uvádza, že pojem právne úkony týkajúce sa spoločnej veci (§ 139 ods. 1 O. z.) je širším pojmom ako je hospodárenie so spoločnou vecou v zmysle § 139 ods. 2 O. z. Žalobkyňa v odvolaní správne poukázala na to, že citované zákonné ustanovenie § 139 O. z. rieši hospodárenie so spoločnou vecou výlučne v ustanovení ods. 2, avšak jej oprávnenie ako podielovej spoluvlastníčky požadovať od dlžníka (žalovaného) celé plnenie vyplýva priamo z ods. 1. Odvolací súd konštatuje, že dopad ustanovenia § 139 ods. 1 O. z. je potrebné vykladať širšie než ako vyplýva z jeho gramatického výkladu. Predmetné ustanovenie síce spomína právne úkony, avšak súdna prax vykladá tento pojem tak, že pod režim tohto ustanovenia treba podradiť aj prípady majúce základ v protiprávnych úkonoch (náhrada škody) alebo objektívnych stavoch (bezdôvodné obohatenie). Právne pomery všetkých spoluvlastníkov k tretím osobám týkajúce sa celej veci upravuje ustanovenie § 139 ods. 1 O. z. tak, že z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne (solidárne). Toto zákonné ustanovenie je právnou skutočnosťou, ktorá zakladá uvedené solidárne oprávnenie, resp. záväzok. Nie je rozhodujúce, či tento právny úkon vybavoval niektorý zo spoluvlastníkov z vlastnej vôle alebo so súhlasom ostatných, alebo či konali v nejakej záležitosti všetci spoluvlastníci spoločne. V prípade aktívnej solidarity môže ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov požadovať od tretích osôb celé plnenie týkajúce sa spoločnej veci (§ 513 O. z.). Pokiaľ by išlo o spoločnú pohľadávku môže ju na súde vymáhať ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov. Aj aktívna solidarita je ponímaná širšie, keďže súdna prax pod § 139 ods. 1 O. z. podradila aj prípady náhrady škody, ktorá vznikla porušením povinnosti zo zmluvy na majetku v spoluvlastníctve a prípady, keď sa na úkor podielových spoluvlastníkov iný subjekt bezdôvodne obohatil. V prípade aktívnej i pasívnej solidarity, ak sa spoluvlastníci nedohodli na niečom inom ad hoc, navzájom sa vyrovnajú podľa pomeru svojich spoluvlastníckych podielov. Ide o tzv. vnútorný (regresný) vzťah spoluvlastníkov navzájom. Záverom odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo/4713/2007 zo dňa 25. 11. 2008, v ktorom súd uviedol, že „spoluvlastníci nehnuteľnosti sú z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci oprávnení a povinní voči iným osobám rukou spoločnou a nerozdielnou, t.j. solidárne. V sporoch s inými osobami ohľadom spoločnej veci má každý z veriteľov svoje samostatné právo na uplatnenie pohľadávky a nezávisle na ostatných ju môže uplatniť žalobou na súde avšak len do doby, než bolo vykonané tzv. právo prevencie. Nie je správny názor odvolacieho súdu, že ak je žalobca podielovým spoluvlastníkom „má právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia len z jednej polovice“, a súhlasiť nemožno ani s jeho záverom, pokiaľ ide o výšku peňažnej náhrady za bezdôvodné obohatenie.“

17. Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zmenil prvý výrok a napadnutú časť druhého výroku rozsudku súdu prvej inštancie tak, že priznal žalobkyni celú výšku náhrady za vecné bremeno tri roky spätne od podania žaloby na súd prvej inštancie, t.j. od 20. 03. 2014 do 09. 03. 2017 (1086 dní) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu za obdobie od 20. 03. 2014 do 09. 03. 2017 vo výške 6 582,95 € (251 m2 x 0,02415 €/rok x 1086 dní) spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 3 958,26 € (251 m2 x 0,02415 €/rok x 653 dní) od 01. 01. 2016 až do zaplatenia a zo sumy 2 624,69 € (251 m2 x 0,02415 €/rok x 433 dní) od 10. 03. 2017 až do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia a vo zvyšku pokiaľ sa jedná o obdobie od 09. 03. 2014 do 19. 03. 2014 žalobu zamietol.

17.1 Úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 O. z. priznal odvolací súd žalobkyni za obdobie od 20. 03. 2014 do 09. 03. 2017 (tri roky spätne od podania žaloby) v zmysle pripojených výziev na plnenie v súvislosti s § 563 O. z. zo sumy 3 958,26,- Eur od 01. 01. 2016 a zo sumy 2 624,69 Eur od 10. 03. 2017 vo výške 5 % ročne ustanovenej Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka do zaplatenia.

18. K návrhu žalovaného uvedeného v odvolaní, aby odvolací súd v zmysle § 421 C. s. p. pripustil podanie dovolania z dôvodu, že rozhodnutie je závislé od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je rozhodovaná rozdielne, odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok neopravňuje odvolací súd svojim rozhodnutím pripustiť dovolanie strany sporu. Prípustnosť dovolania upravuje Civilný sporový poriadok v ustanovení § 419 a nasl.

19. Odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 a 2 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania prvoinštančného i odvolacieho, pretože zmenil prvostupňové rozhodnutie (§ 396 ods. 2 C. s. p.). Podľa § 255 ods. 1 a 2 súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobkyne ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jej žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t.j. každá strana (žalobkyňa aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Odvolací súd s poukazom na citované zákonné ustanovenia konštatuje, že po zmene rozsudku súdu prvej inštancie bola v konaní žalobkyňa úspešná v sume 6 582,95 € (93,38 %) a žalovaný v sume 466,75 € (6,62 %). Žalobkyni prináleží po pomernom rozdelení náhrada trov konania vo výške 86,76 % uplatnených trov (93,38 % - 6,62 % = 86,76 %). O výške a prijímateľovi náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).